

OPĆI PODACI			
IME I PREZIME	Ana Vukojević		
Naziv studija	Pedagogija i kultura suvremene škole		
Matični broj	209		
Odobravanje teme za stjecanje doktorata znanosti <i>(staviti križić u polje)</i>	+ u okviru doktorskog studija	☐ izvan doktorskog studija	☐ po osnovi znanstvenih dostignuća
Ime i prezime majke i/ili oca	Asija i Zvonko Vukojević		
Datum i mjesto			
Adresa	Voćarska 6, Osijek		
Telefon / mobitel	098 936 0095		
e-pošta	avukojevic87@gmail.com		
ŽIVOTOPIS			
Obrazovanje (od novijega k starijem datumu)	2011. diplomirala na Filozofskom fakultetu u Osijeku, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i stekla zvanje magistra edukacije Hrvatskoga jezika i književnosti i magistra pedagogije		
Radno iskustvo (od novijega k starijem datumu)	od 2012. zaposlena u Osnovnoj školi Jagode Truhelke, Osijek		
Popis radova			
Popis aktivnih sudjelovanja na kongresima			
NASLOV PREDLOŽENE TEME			
Hrvatski	Kvaliteta i funkcija virtualnih odnosa mladih		
Engleski/njemački (za one koji žele da im se odobri pisanje)	Quality and function of adolescent virtual relationships		
Mentor	dr. sc. Goran Livazović, doc.		
Jezik na kojem će se pisati disertacija	Hrvatski jezik		
OBRAZLOŽENJE TEME			

<p>Sažetak na hrvatskom jeziku (maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p> <p>Sažetak na engleskom/njemačkom jeziku (za one koji žele da im se odobri pisanje disertacije na stranom jeziku – maksimalno 1000 znakova s praznim mjestima)</p>	<p>Hipermoderni pojedinac živi u društvu naglog razvoja digitalne tehnologije koja mu omogućava uspostavljanje i održavanje interpersonalnih odnosa putem virtualne komunikacije. Internet se sve češće koristi za komunikacijske svrhe gdje mlađi formiraju virtualna prijateljstva o čijoj se kvaliteti i funkciji nedovoljno zna. Masivna popularnost virtualne komunikacije među adolescentima izaziva dvojake reakcije. Postoji zabrinutost da adolescenti razvijaju površne odnose s virtualnim strancima. Nasuprot tome, internet adolescentima pruža mnogo mogućnosti za istraživanje svog identiteta, omogućuje pronalaženje podrške i informacija o razvojno osjetljivim pitanjima te razvijanje bliskih i značajnih odnosa (Valkenburg i Peter, 2011). Izazovi virtualnih odnosa mlađih u smislu oblikovanja njihove socijalizacije i izgradnje identiteta za pedagogiju važna su i izazovna pitanja zbog razumijevanja načina na koji novi mediji utječu na mlađe i njihove odnose. Prema tome, fokus će istraživanja biti na virtualnim odnosima mlađih s postojećim prijateljima koje su upoznali u realnom okruženju te odnosima s virtualnim prijateljima koje su upoznali putem interneta. Ovim će se radom ispitati procjena kvalitete i funkcije virtualnih odnosa mlađih te utvrditi koliko se razlikuju s obzirom na osobne i socijalne značajke učenika. Ispitat će se povezanost između stvarnih obiteljskih, školskih i vršnjačkih odnosa s virtualnom komunikacijom. Doprinos rada bit će pružanje uvida u kvalitetu i funkciju virtualnih odnosa te razumijevanje njihove uloge u procesu odgoja i socijalizacije mlađih. Želi se usporediti uloga obitelji, škole i vršnjaka u kvaliteti virtualnih odnosa.</p> <p>The hypermodern individual lives in a society of rapid development of digital technology that allows establishing and maintaining interpersonal relationships through virtual communication. Internet is increasingly used for communication purposes through which young people form virtual friendships, with potentially questionable quality and function. The huge popularity of virtual communication among adolescents provokes mixed reactions. There is a concern that adolescents develop superficial relationships with virtual strangers. In contrast, the Internet provides many opportunities for adolescents to explore their identity, help them find support and information about developmentally sensitive issues, and develop close and important relationships (Valkenburg and Peter, 2011). For pedagogy, the challenges of virtual relationships of young people in terms of socialization and identity development are important and challenging questions in understanding the way new media affect young people and their relationships. Therefore, the focus of this research will be on virtual relationships with friends they have met in a real environment and relationships with virtual friends they have met through the Internet. This paper will examine the assessment of the quality and functions of virtual relationships of young people and determine how they differ in regard to their personal and social characteristics. It will examine the connection between real family, school and peer relationships with virtual communication. The paper will provide insight into the quality and function of virtual relationships as well as understanding of their role in the education and socialization of young people. It will compare the roles of family, school and peers in the quality of virtual relationships.</p>
--	--

Uvod (maksimalno 2000 znakova s praznim mjestima)

Hipermoderni pojedinac živi u društvu naglog razvoja tehnologije koja mu omogućava uspostavljanje i održavanje interpersonalnih odnosa putem virtualne komunikacije. Digitalna revolucija i globalizacija doprinijele su dislokaciji socijalnih odnosa u internetsku sferu. Virtualni

odnosi podrazumijevaju interakciju posredstvom medija, a jedno od pitanja medijske pedagogije je kako se mijenja komunikacija među mladima pri korištenju inovativnih medija. Vrlo je važno stoga, razvijati komunikacijske i medijske kompetencije kod mlađih. Mediji su važan agens socijalizacije čiji je cilj stjecanje medijske kompetencije (Baacke, 1996). Schorb (1995) medijsku kompetenciju određuje kroz orijentirajuće i strukturalno znanje, kritičku refleksivnost, sposobnosti i vještine djelovanja te socijalnu i kreativnu interakciju. Iz pedagoške perspektive, također je važno promotriti ulogu i povezanost medija s odgojem i socijalizacijom mlađih. Socijalna kompetencija je prema Livazoviću (2010). širi pojam kojim se definira sposobnost djeteta ili mlade osobe da uspostavlja i održava kvalitetne i uzajamno zadovoljavajuće odnose, izbjegavajući pritom negativne reakcije i viktimizaciju drugih. Mladi, zahvaljujući tehnologizaciji imaju veću mogućnost izbora, ali ih istodobno prati i kriza identiteta i nesnalažljivost. Miliša i Zloković (2007) ističu da mlađi sve više postaju ovisnicima o internetu i robovima masovnih komunikacija, dok su socijalna potištenost i izoliranost pojedinca sveprisutne. Informatički i tehnologiski razvoj omogućio je da se osjećamo bliskima s osobama na velikim prostornim i vremenskim udaljenostima. Izazovi virtualnih odnosa mlađih u smislu oblikovanja njihove socijalizacije i izgradnje identiteta za pedagogiju su važna i izazovna pitanja zbog razumijevanja načina na koji novi mediji utječu na mlađe i njihove odnose. Važno je prepoznavanje prednosti i nedostataka virtualnih društvenih odnosa kako bi odgojili i obrazovali mlađe za sigurno sudjelovanje u virtualnom okruženju, socijalizaciju s vršnjacima kao i za kvalitetno provođenje slobodnog vremena. Mladi razlikuju povremena virtualna prijateljstva koja uključuju simpatije prema osobi koju su upoznali na internetu, i bliska prijateljstva ili romanse koja obuhvaćaju intimnije razmjene (Wolak, Mitchell, Finkelhor, 2003). Prijateljstvo je interpersonalni odnos, produktivan za obje osobe u odnosu i okarakteriziran je zajedničkim pozitivnim nagradama (Lacković-Grgin, 2006). Odrednice prijateljstva su: trajnost, prisnost, uzajamnost i odanost. Prijatelji su dakle, osobe koje dijele zajedničke interese, pružaju emocionalnu potporu i zajedno provode vrijeme. Postoje prijatelji koji su i u virtualnoj i nevirtualnoj interakciji, zatim prijatelji koji su isključivo u virtualnoj interakciji. Postoje i prijateljstva koja započinju na internetu, a nastavljaju se izvan virtualnog svijeta. Dimenzije prijateljstva su: intimnost/bliskost, drugarstvo, društvena potpora, podrška i zaštita, ekskluzivnost (Hamburger, Kingsbury i Schneider, 2013). Kvaliteta društvenih odnosa ovisi o vremenskom trajanju, tematskoj raznolikosti te zajednički provedenim aktivnostima (Mesch Talmud, 2006). U literaturi postoje različiti rezultati istraživanja o kvaliteti društvenih odnosa. Ranija istraživanja podržavala su hipotezu da korištenje interneta umanjuje kvalitetu postojećih stvarnih odnosa, posebice prijateljstava te blagostanje korisnika jer su odnosi na društvenim mrežama koji često započinju sa potpunim strancima, površni, plitki, kratkotrajni te oduzimaju vrijeme za razvijanje i njegovanje odnosa u stvarnom svijetu. Ipak, novija istraživanja pokazuju da korištenje medija koji promoviraju virtualna prijateljstva može poboljšati kvalitetu prijateljstava u stvarnom svijetu te blagostanje korisnika (Wang, Jackson, Gaskin i Wang, 2014). Valkenburg i Peter (2011) ističu tri značajke virtualne komunikacije: anonimnost, asinkroničnost i pristupačnost koje mogu potaknuti razvoj vještina samopredstavljanja i samootkrivanja među adolescentima. Samopredstavljanje je selektivno prezentiranje vlastitih stajališta drugima, dok je samootkrivanje otkrivanje vlastitih intimnih stajališta. Nadkarni i Hofmann (2011) ističu da je korištenje Facebooka motivirano zadovoljenjem potrebe za pripadanjem i potrebe za samopredstavljanjem. Facebook omogućuje korisnicima druženje s prijateljima i onda kada nisu u mogućnosti to činiti u nevirtualnim situacijama. Froding i Peterson (2012) pod 'virtualnim prijateljstvima' podrazumijevaju prijateljstva koja postoje na internetu, a rijetko ili nikada u kombinaciji sa interakcijom u stvarnom životu. Tri su glavne osobine prijatelja: izvrsnost, ugoda i korisnost. Autori prepostavljaju da će se osobe koje provode vrijeme u stvarnom životu suočiti sa širim spektrom različitih, ali i novih i neočekivanih situacija te naići na veći raspon tema razgovora. Korisnici interneta sami odabiru kada će se uključiti u virtualni svijet te odabiru situacije koje mogu kontrolirati. Virtualne interakcije dakle, podliježu kontroli te su zbog toga previše ograničene. S druge strane, prema Valkenburg Peteru (2011), velika većina mlađih u zapadnim zemljama ima pristup internetu pa je negativni utjecaj interneta na kvalitetu prijateljstva manje vjerojatan jer adolescenti imaju mnogo više mogućnosti za održavanje postojećih prijateljstava putem interneta.

Pregled dosadašnjih istraživanja (maksimalno 5000 znakova s praznim mjestima)

Teorija komunikacije Paula Watzlawicka, Janet Beavin Bavelas i Don D. Jacksona (1967) ističe odnos između pojedinaca i svojstva tog odnosa. Bratanić (1993) navodi da je međuljudski odnos složen dinamički proces u paru ili grupi gdje je ponašanje jedne osobe uvjetovano ponašanjem druge osobe. Svaki odnos pretpostavlja barem minimalnu interakciju, a uspješnost međuljudskog odnosa ovisi o stupnju i kvaliteti uspostavljene interakcije (Bratanić, 1993). Autorica izdvaja tri faktora uspješnosti međuljudskog odnosa: socijalna percepcija, emocionalni stavovi i empatija. Baackeov (1996) teorijski koncept komunikacijske kompetencije ističe sposobnost komunikacije koja je čovjeku dana rođenjem i kompetenciju koja zahtijeva učenje, vježbanje i razvijanje. Komunikacijska kompetencija povezana je s konceptom medijske kompetencije koji se sastoji od kritike medija, znanja o medijima, uporabi i proizvodnji medija. Waltherova (1992) teorija obrade društvenih informacija (social information processing theory) navodi da se virtualni odnosi sporije razvijaju, ali mogu se usporediti s onima formiranim licem u lice. Prema Valkenburg i Peter (2011) istraživanja o utjecaju interneta na formiranje prijateljstva vrte se oko dvije hipoteze; The rich-get richer hipoteza (bogati postaju bogatiji) prema kojoj će adolescenti koji već posjeduju jake društvene vještine, imati koristi od interneta kada je u pitanju formiranje prijateljstva. Hipoteza socijalne kompenzacije navodi da je internet posebno koristan za usamljene i socijalno anksiozne adolescente koji se zbog mogućnosti kontrole virtualne komunikacije, lakše otkrivaju, što na kraju olakšava stvaranje prijateljstva. Istraživanja o učincima virtualne komunikacije na kvalitetu postojećih prijateljstava, također se vrte oko dvije hipoteze; hipoteza uklanjanja (the displacement hypothesis) koja navodi da virtualna komunikacija adolescentima narušava kvalitetu postojećih prijateljstava. Na virtualne kontakte gleda se kao na površne i slabe odnose kojima nedostaje osjećaj privrženosti i predanosti, stoga internet smanjuje kvalitetu postojećih prijateljstava među mladima. Nasuprot tome, hipoteza stimulacije (stimulation hypothesis) naglašava da su novije internetske komunikacijske tehnologije konstruirane za poticanje komunikacije s postojećim prijateljima. Kao rezultat toga, mnogo vremena provedenog na virtualno komuniciranje koristi se za održavanje i produbljivanje postojećih prijateljstava, što u konačnici povećava njihovu bliskost. Uporaba interneta za zabavu (npr. igranje online igara, surfanje) i komunikacija sa strancima ometaju kvalitetu prijateljstva. Istraživanja koja zastupaju hipotezu uklanjanja obično su provedena u ranim danima interneta, u vrijeme kada je bilo teško održavati svoje postojeće društvene mreže na internetu, jer veći dio ove mreže nije bio na internetu. Adolescenti tradicionalno uče i uvježбавaju samopredstavljanje i samootkrivanje kroz komunikaciju licem u lice, često s vršnjacima i bliskim prijateljima. Samopredstavljanje i samootkrivanje vršnjacima i bliskim prijateljima sve se više odvija na internetu. Valkenburg i Peter (2011) navode kako jedan od tri adolescente preferiraju virtualnu komunikaciju od komunikacije licem u lice za razgovor o intimnim temama, kao što su ljubav, spolni odnos i stvari kojih se srame.

Prema ranijim istraživanjima, nedostatak neverbalnog i društvenog konteksta smanjuje vjerojatnost razvoja virtualnih odnosa, dok su se oni razvijeni virtualni odnosi smatrati površinama i bezličnjima. Novija istraživanja pokazuju da su pojedinci sposobni stvarati i održavati bliske odnose koji im pružaju zadovoljstvo, bez kontakta licem u lice. Virtualna komunikacija ponekad dovodi do brzog razvoja bliskog i intimnog odnosa jer partneri sudjeluju u selektivnom samopredstavljanju koje je lakše u virtualnom svijetu, nego uživo, što dovodi do idealizirane percepcije i osobnjih i intimnijih samootkrivanja (Hoffner, 2008).

Mesch i Talmud (2006) istraživali su kvalitetu virtualnih odnosa i odnosa „licem u lice“ kod adolescenata. Cilj je bio usporediti kvalitetu virtualnih odnosa i odnosa „licem u lice“ s obzirom na raznolikost tema i aktivnosti te trajanje društvenih odnosa. Autori navode da adolescenti koriste internet za održavanje postojećih društvenih odnosa s prijateljima, ali i za stvaranje novih virtualnih odnosa koje karakteriziraju drugarstvo, društvena potpora i razmjena informacija. Autori kvalitetu povezuju sa snagom društvene veze, odnosno pod kvalitetom društvenih veza podrazumijevaju kombinaciju faktora kao bliskost, intimnost i povjerenje. Istraživanje je pokazalo da je prijateljska bliskost uvjetovana društvenom sličnosti, sadržajima, raznolikim aktivnostima i trajanju odnosa. Prijateljstva nastala na internetu pokazala su se manje bliskima jer su relativno nova i uključuju manje zajedničkih aktivnosti i tema razgovora.

Wang, Jackson, Gaskin i Wang (2014) istraživali su učinke korištenja društvenih mreža na

prijateljstva i blagostanje studenata, odnosno njihovo zadovoljstvo vlastitim životom i procjenu kvalitete života prema vlastitim izabranim kriterijima. Cilj je istraživanja bio ispitati utjecaj korištenja društvenih mreža na blagostanje korisnika te ispitati posredovnu ulogu virtualnog samootkrivanja i kvalitete prijateljstva u odnosu na razloge korištenja društvenih mreža (socijalizacija i zabava). Rezultati istraživanja pokazali su da je korištenje Facebooka zbog socijalizacije u pozitivnoj korelaciji s blagostanjem korisnika, dok korištenje istog radi zabave nije. Virtualno samootkrivanje pokazalo se kao prediktor kvalitete prijateljstva jer pojačano samorazotkrivanje olakšava formiranje intimnih osobnih odnosa i poboljšava njihovu cjelokupnu kvalitetu.

Grieve i suradnici (2013) istražili su razlikuje li se društvena povezanost koja proizlazi iz virtualnog svijeta, posebice društvene mreže Facebooka, od nevirtualne društvene povezanosti te su ispitali postoji li korelacija između društvene povezanosti na Facebooku i anksioznosti, depresije i blagostanja korisnika Facebooka. Rezultati pokazuju da se Facebook povezanost razlikuje od nevirtualne društvene povezanosti, da korištenje Facebooka može pružiti priliku za razvoj i održavanje socijalne povezanosti u online okruženju. Rezultatima je utvrđeno da postoji negativna korelacija između Facebook društvene povezanosti i depresije te anksioznosti, odnosno pozitivna korelacija između Facebook društvene povezanosti i zadovoljstva životom kod adolescenata.

Bilić (2013) je ispitivala odnos između realnih i virtualnih adolescentskih prijateljstava i nekih njihovih individualnih karakteristika (sramežljivost, usamljenost, samopoštovanje), percipirane socijalne podrške roditelja, stvarnih prijatelja i nastavnika te osjećaja pripadnosti školi i općeg školskog uspjeha. Rezultati su pokazali da pozitivne interakcije s virtualnim prijateljima imaju učenici koji imaju podršku od stvarnih prijatelja. Negativne interakcije imaju dječaci, usamljeni učenici i učenici s nižim samopoštovanjem. Što su učenici usamljeniji i što im je samopoštovanje niže, školski uspjeh lošiji i podrška obitelji slabija oni imaju intenzivnije interakcije s virtualnim prijateljima.

Davis (2012) je ispitala iskustva adolescenata s pripadnosti i samorazotkrivanjem na internetu. Rezultati su pokazali da virtualna vršnjačka komunikacija kod adolescenata promiče osjećaj pripadnosti i samorazotkrivanja, što doprinosi razvoju identiteta tijekom adolescencije. Autorica ističe da virtualna vršnjačka komunikacija kod adolescenata ima pozitivan utjecaj na kvalitetu njihovih prijateljstava. Posebne značajke navedene komunikacije, kao audiovizualna anonimnost i asinkronija potiču ljude na samorazotkrivanje, više nego komunikacija licem u lice. Sudionici istraživanja su najčešće navodili mogućnost komunikacije s prijateljima kao primarnu motivaciju za korištenje tehnologije digitalnih medija. Takva komunikacija uključuje intimnije razgovore i samorazotkrivanje osobnih osjećaja.

Wolak, Mitchell, Finkelhor (2003) istražili su karakteristike adolescenata koji formiraju bliske odnose s ljudima koje upoznaju na internetu. Rezultati su pokazali da problematičnije i konfliktnije djevojke u odnosima s roditeljima, ostvaruju bliske prijateljske i romantične virtualne odnose, kao i problematičniji dečki te dečki koji manje komuniciraju s roditeljima. Autori su zaključili kako su adolescenti posebno privučeni virtualnim odnosima zbog njihovog intenzivnog interesa za formiranje odnosa te zbog toga što ih virtualni prostor oslobađa od nekih ograničenja adolescencije dajući im jednostavan pristup svijetu izvan njihovih obitelji, škola i zajednica.

Pierce (2009) je istraživala korištenje socijalne interaktivne tehnologije; društvenih mreža, mobitela te instant poruka i ulogu socijalne anksioznosti u komunikaciji tinejdžera s drugima (uz pomoć tehnologije ili licem u lice). Pod socijalnom anksioznosti autorica podrazumijeva ne osjećati se ugodno razgovarajući licem u lice. Rezultati su pokazali pozitivnu korelaciju između socijalne anksioznosti i virtualne komunikacije i komunikacije porukama. Pozitivna je korelacija između nedostatka socijalne anksioznosti i uspostavljanja prijateljstava putem interneta. Djevojke su socijalno anksioznije nego dečki te se ugodnije osjećaju koristeći socijalno interaktivnu tehnologiju nego komunicirajući licem u lice.

Valkenburg i Peter (2007) istraživali su povezanost virtualne komunikacije i bliskosti postojećih prijateljstava. Rezultati su pokazali da postoji pozitivna korelacija između virtualne komunikacije i bliskosti u prijateljstvima, ali kod onih adolescenata koji prvenstveno virtualno komuniciraju s postojećim prijateljima. Adolescenti koji nisu socijalno anksiozni češće su virtualno komunicirali od socijalno anksioznih adolescenata. Socijalno anksiozni adolescenti procjenjuju internet vrjednjim za intimno samootkrivanje od onih adolescenata koji nisu socijalno anksiozni.

Virtualna komunikacija i bliskost rastu s dobi ispitanika. Djevojke su bliskije s priateljima, ali i socijalno anksioznije od dečkiju.

Virtualni odnosi mladih važni su za pedagošku znanost i nalaze se u području njezina interesa zbog toga što sve više mladih sudjeluje u virtualnim interakcijama i nalazi se pod utjecajem novih medija. Međuljudskim odnosom kao temeljnom jedinicom u kojoj se odvija odgojni proces bavi se i mikropedagogija (Bratanić, 1993). Pedagoška znanost na virtualne odnose gleda kroz ulogu koju oni igraju u socijalizaciji djece i mladih, njihovom odgoju, razvoju, provođenju slobodnog vremena, odnosu s vršnjacima i obitelji.

Cilj i hipoteze istraživanja (maksimalno 700 znakova s praznim mjestima)

Cilj je ovoga istraživanja ispitati procjenu kvalitete i funkcije virtualnih odnosa mladih te utvrditi koliko se virtualni odnosi razlikuju s obzirom na sociodemografske, osobne i socijalne karakteristike učenika. Pod virtualnim odnosima u ovom radu podrazumijevaju se virtualne interakcije s priateljima koje je učenik upoznao preko interneta te virtualne interakcije s priateljima iz stvarnog života. Ispitat će se povezanost između stvarnih obiteljskih, školskih i vršnjačkih odnosa s virtualnom komunikacijom s postojećim priateljima iz stvarnog života i s priateljima upoznatima na internetu.

Hipoteze:

H1: Postoje značajne razlike u kvaliteti i funkciji virtualnih odnosa mladih s obzirom na sociodemografske varijable ispitanika.

H2: Postoji statistički značajna razlika u kvaliteti virtualnih odnosa s postojećim priateljima i priateljima upoznatima na internetu.

H3: Postoji značajna razlika u kvaliteti virtualnih odnosa mladih s obzirom na obiteljske odnose i odnose prema školi.

H4: Ispitanici koji imaju kvalitetnije stvarne vršnjačke odnose imat će i kvalitetnije virtualne odnose.

H5: Usamljeni i socijalno anksiozni ispitanici ostvarivat će intenzivnije virtualne interakcije s priateljima.

Korpus i metodologija istraživanja (maksimalno 6500 znakova s praznim mjestima)

Uzorak će činiti učenici završnih razreda osnovnih i srednjih škola u Osječko-baranjskoj županiji. Uzorak je prigodan i sastoji se od mladih i starijih adolescenata.

Instrument

Za ovo će istraživanje biti korišten anketni upitnik koji će se sastojati od više upitnika (sociodemografija, obiteljski i vršnjački odnosi, odnos prema školi), zatim od upitnika za procjenu kvalitete virtualnih odnosa s postojećim priateljima i onima upoznatima na internetu. Za ispitivanje kvalitete virtualnih odnosa koristit će se upitnik za procjenu bliskosti, intimnosti i raznolikosti sadržaja komunikacije koji sadrži 13 čestica na skali Likertovog tipa sa stupnjevima od 1 do 5 (prilagođen prema Valkenburg i Peter, 2007). U upitniku će se koristiti i prilagođena forma UCLA skale usamljenosti (University of California Los Angeles Loneliness Scale) koja sadrži 7 čestica na skali Likertovog tipa te skale socijalne anksioznosti koja sadrži 6 čestica na skali Likertovog tipa s pet stupnjeva (Social Avoidance and Distress-New People subscale of the Social Anxiety Scale for Adolescents prilagođena prema La Greca, Lopez, 1998).

Vrsta istraživanja:

Istraživanje će biti transverzalnog tipa s naglaskom na kvalitativnu i kvantitativnu empirijsku analizu. Podaci će se prikupljati neposrednim sudjelovanjem istraživača.

Postupak:

Tražit će se dopuštenje i suglasnost ravnatelja škole za provođenje istraživanja. Učenici će anketne upitnike popunjavati na satu razrednog odjela. Prije glavnog istraživanja provedet će se pilot istraživanje.

Obrada podataka:

Podaci prikupljeni anketnim upitnikom bit će obrađeni u računalnom programu SPSS. Pri analizi podataka koristit će se deskriptivna statistika, analiza varijance, korelacijska analiza i regresijska analiza.

Očekivani znanstveni doprinos predloženog istraživanja (maksimalno 500 znakova s praznim mjestima)

Predloženo istraživanje doprinijet će razumijevanju uloge virtualnih odnosa u procesu odgoja i socijalizacije mladih. Želi se usporediti uloga obitelji, škole i vršnjaka u kvaliteti virtualnih odnosa, ali i virtualni odnosi s postojećim prijateljima iz stvarnog života i onima upoznatima na internetu. Doprinos će biti i u praćenju suvremenih trendova komunikacije i virtualnih interakcija mladih koji predstavljaju njihovu svakodnevnicu te utječu na njihov razvoj. Želi se istaknuti važnost virtualnih odnosa i interneta u socijalizaciji i međusobnim interakcijama mladih te utvrditi uloga obitelji, vršnjaka i škole u njihovim virtualnim odnosima. Istraživanje će obogatiti teorijska znanja o prijateljstvu, ulozi i kvaliteti prijateljstava u odgoju i socijalizaciji mladih, a istovremeno omogućiti primjenu rezultata u neposrednoj pedagoškoj praksi. Pedagoškim će profesionalcima predloženo istraživanje omogućiti bolje shvaćanje i razumijevanje virtualnih odnosa mladih.

Popis literature (maksimalno 15 referenci)

- Amichai-Hamburger, Y., Kingsbury, M., Schneider, H., B. (2013). *Computers in Human Behavior*, 29 (33-39).
- Baacke, D. (1996). *Medienkompetenz – Begrifflichkeit und sozialer Wandel*. Rein, A. v. (ed.). *Medienkompetenz als Schlüsselbegriff*. Bad Heilbrunn: Klinkhardt, (112–124).
- Bilić, V. (2013). Adolescentska stvarna i virtualna prijateljstva: Uloga socijalne podrške, nekih individualnih karakteristika i školskih varijabli. *Hrvatska revija za rehabilitacijska istraživanja*. 49 (2) (1-16).
- Bratanić, M. (1993.). *Mikropedagogija: interakcijsko-komunikacijski aspekt odgoja*. Školska knjiga.
- Davis, K. (2012). Friendship 2.0: Adolescents' experiences of belonging and self-disclosure online. *Journal of Adolescence*, 35 (1527-1536).
- Froding, B., Peterson, M. (2012). Why virtual friendshio is no genuine friendship. *Ethics and Information Technology*, 14 (201-207).
- Grieve, R., Indian, M., Witteveen, K., Tolan, G., A., Marrington, J. (2013). Face-to-face or Facebook: Can social connectedness be derived online? *Computers in Human Behavior*, 29 (604-609).
- Hoffner, C. (2008). Parasocial and Online Social Relationships. *The Handbook of Children, Media, and Development*. Blackwell Publishing Ltd.
- Lacković-Grgin, K. (2006). *Psihologija adolescencije*. Naklada Slap
- Livazović, G. (2010). Dimenzije odnosa medejske i socijalne kompetencije. *Pedagogijska istraživanja*, 7 (2), (255-267).
- Mesch, G., Talmud, I. (2006). The Quality of Online and Offline Relationships: The Role of Multiplexity and Duration of Social Relationships. *The Information Society*, 22, (137–148).
- Miliša, Z., Zloković, J. (2007). Odgoj i manipuliranje u obitelji i medijima. Matkom. Zagreb.
- Nadkarni, A., Hofmann, G., S. (2012). Why do people use Facebook?. *Personality and Individual Differences*, 52 (243-249).

Valkenburg, M., P., Peter, J. (2007). Preadolescents' and Adolescents' Online Communication and Their Closeness to Friends. *Developmental Psychology*, 43 (2), (267-277).

Valkenburg, M., P., Peter, J. (2011). Online Communication Among Adolescents: An Integrated Model of Its Attraction, Opportunities, and Risks. *Journal of Adolescent Health*, 48 (121-127).

Pierce, T. (2009). Social anxiety and technology: Face-to-face communication versus technological communication among teens. *Computers in Human Behavior*, 25, (1367-1372).

Schorb, B. (1995), Medienntag und Handeln. Medienpadagogik in Geschichte, Forschung und Praxis. Opladen: Leske und Budrich.

Walther, J. B. (1992). Interpersonal effects in computer-mediated interaction: A relational perspective. *Communication Research*, 19, (52-90).

Wang, J., L., Jackson, A., L., James, G., Wang, H. (2014). The effects of social networking site (SNS) use on Chinese college students' friendships and well-being. *Computers in Human Behavior*, 37, (229–236).

Watzlawick, P., Helmick Beavin, J., Jackson, D. (1967.), *Pragmatics of Human Communication – A Study of Interactional Patterns, Pathologies and Paradoxes*. New York: W. W. Norton.

Wolak, J., Mitchell, J., K., Finkelhor, D. (2003). Escaping or connecting? Characteristics of youth who form close online relationships. *Journal of Adolescence*, 26 (105-119).

IZJAVA

Izjavljujem da nisam prijavio/prijavila temu doktorske disertacije (s istovjetnom temom) ni na jednom drugom sveučilištu.

U Osijeku 5. 1. 2016.

Potpis

Ana Vučković

Napomena

Molimo Vas da ispunjeni Obrazac 1 pošaljete u elektroničkom i u tiskanom obliku (potpisani) referentu za doktorski studij u Uredu za studentska pitanja.